

Proposta de resolució 5

El català, la llengua de totes

La societat catalana ha estat pionera des d'un punt de vista lingüístic. El consens al voltant de la llengua catalana que van fer possible les polítiques d'immersió i de normalització lingüística ha permès la supervivència i la revitalització del català durant el període democràtic. A més, gràcies a aquestes polítiques, Catalunya ha evitat una segregació sociolingüística que hagués mermat la unitat del poble català.

Les llengües son una riquesa i un patrimoni cultural de valor incalculable que han de ser objecte d'especial protecció i atenció. És per això que la situació del català, llengua minoritzada i en situació de diglòssia, és especialment important i mereix l'atenció de totes les forces polítiques però, especialment, de la nostra, hereva del PSUC i de la tradició de l'"un sol poble". El català és una de les columnes vertebrals de Catalunya i volem que continuï sent-ho. Aspirem a que continuï essent una eina de cohesió i integració per a tota la societat catalana.

Els canvis demogràfics i socials a Catalunya de les últimes dècades han provocat un empitjorament de la situació de la llengua catalana. Si bé el 94% de la població és capaç d'entendre el català, el nivell d'ús habitual de la llengua

catalana ha disminuït fins únicament el 36%. La caiguda és especialment significativa entre les persones joves: el català ha passat en 15 anys de ser la llengua d'ús habitual del 43% a ser-ho de sols el 25%.

Aquests canvis son atribuïbles a dos fenòmens interrelacionats. En primer lloc, la globalització neoliberal, que ofereix productes culturals, audiovisuals i espais de socialització (plataformes, xarxes socials) preferentment en les llengües més parlades. Pel català això és especialment colpidor, doncs la pràctica totalitat dels seus parlants són també bilingües en castellà, la tercera llengua més parlada del món. Aquest fet redueix els incentius empresarials per traduir productes a la llengua catalana.

El segon fenomen a considerar són els fluxos migratoris que Catalunya ha rebut durant les últimes dècades. En els últims vint anys la població catalana ha rebut 1,5 milions de persones que no coneixien el català (i un nombre significatiu que tampoc coneixia el castellà), un fet demogràfic que ha contribuït a la caiguda de l'ús social del català.

Els Comuns som una força catalanista i progressista que defensa fermament que la societat catalana constitueix un sol poble, indiferentment de la llengua i l'origen de les persones que l'integren. Defensem, també, un model social on el català ha de ser pal de paller de la societat i política catalanes, una eina d'inclusió i d'intercanvi cultural. És per això que rebutgem fermament els discursos falsos i interessats que pretenen culpar a la

població migrada del retrocés social del català. Rebutgem, també, les propostes que pretenen imposar un model educatiu que segregui l'alumnat en funció de la seva llengua materna. Aquestes propostes neixen d'una idea petita i essencialista de Catalunya, que no té cabuda en la nostra societat oberta i cosmopolita. A més, es tracta de propostes contraproductives en el mitjà i llarg termini per la supervivència del català, doncs allunyen la llengua d'aquelles persones que l'han de fer seva i afavoreixen una segregació i competició entre comunitats lingüístiques on el català té les de perdre.

Ans al contrari, des de Catalunya en Comúensem que la lluita per la defensa del català passa per l'acció política i institucional estructural, per la implicació de tots els agents socials, econòmics i culturals i per la construcció d'una societat més justa, igualitària i democràtica que asseguri el benestar material i l'accés als drets culturals a tota la ciutadania.

És per això que des dels Comuns proposem un canvi de paradigma que faci del coneixement del català un dret de ciutadania. I, per tant, en tant que dret, cal situar sobre les institucions, no sobre els individus, la principal càrrega de la responsabilitat de garantir-lo. Els poders públics han de redoblar els seus esforços per tal d'impulsar el català i fer que aquesta llengua recuperi el seu vigor social.

Per tot això, proposem:

- 1. Promoure l'ús social i institucional del català** amb iniciatives que fomentin la presència de la llengua en espais digitals, mitjans audiovisuals, institucions i serveis públics. Això inclou campanyes a les xarxes socials, incentius per a creadores i creadors de continguts en català, subvencions a produccions culturals i la promoció del català en àmbits de prestigi com la ciència i la tecnologia. També implica garantir que totes les persones a Catalunya puguin fer tràmits en català a qualsevol servei públic o en l'àmbit judicial, assegurant formació lingüística a funcionaris i professionals.
- 2. Garantir el dret a l'oferta cultural i audiovisual en català** destinant un percentatge fix del pressupost cultural a produccions en català i assegurant una quota mínima de projeccions cinematogràfiques en català, amb doblatge i subtítols per a les estrenes comercials. Subvencionar la producció audiovisual catalana per a sèries i cinema, i establir col·laboracions amb plataformes digitals per donar visibilitat a aquests continguts.
- 3. Impulsar mesures polítiques per al reconeixement i normalització del català** a nivell estatal i europeu. Això inclou la promoció del català com a llengua oficial a les institucions de la Unió Europea, una Llei de Llengües a Espanya per reconèixer el dret a estudiar català a tot el territori, i la reactivació del Pacte Nacional per la Llengua per garantir un compromís de tots els agents polítics i socials en la preservació de la llengua.

4. Promoure l'ús del català en l'àmbit laboral, empresarial i comercial a través de formació en horari laboral subvencionada per les empreses i l'establiment de plans d'acompanyament lingüístic per afavorir l'ús de la llengua en entorns de treball. També cal intensificar les sancions a empreses que no compleixin la normativa de retolació en català i oferir assessorament gratuït per a petites i mitjanes empreses perquè adaptin els seus materials i serveis al català.

5. Fomentar l'ús del català en educació, activitats de lleure i al món de l'esport, promovent activitats extraescolars i dinamització en català en menjadors i patis escolars, i oferint formació lingüística conjunta per a famílies migrades, on pares i fills aprenguin català junts. A més, cal garantir cursos de català per a adults i flexibilitzar els horaris per fer-los accessibles.